

Drepturile omului trebuie să prevaleze în fața politicului în dialogul dintre Chișinău și Tiraspol

„Dialogul dintre Chișinău și Tiraspol în contextul crizei COVID-19: provocări și soluții” a fost subiect de discuții la EU Debates Cafe, eveniment organizat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene. Participanții au fost Cristina Lesnic, Vice-prim ministru pentru reintegrare, Andrei Popov, Președinte al Institutului de Inițiative Strategice și Ion Manole, Director executiv, Asociația Promo-LEX.

Discuțiile au cuprins trei tematici: situația medico-sanitară din regiunea transnistreană, situația din zona de securitate

și aspecte legate de drepturile omului.

Ion Manole, Directorul executiv Promo-LEX a enumerat mai multe probleme identificate în cadrul monitorizării situației din stânga Nistrului odată cu instaurarea stării de urgență. Printre acestea sunt instalarea posturilor și blocajelor din mai multe localități, în special comuna Cocieri. Aceste blocaje au creat impedimente suplimentare pentru libera circulație.

Directorul executiv Promo-LEX a menționat abordarea constructivă a autorităților de la Chișinău, care își manifestă dorința de a cunoaște problemele cu care se confruntă

cetățenii din stânga Nistrului și să intervină pentru soluționarea acestora. De asemenea, el a subliniat faptul că autoritățile locale au un comportament tot mai agresiv și un discurs de ostil.

În contextul pandemiei COVID – 19, unele formate de dialog și instituții s-au dovedit a fi ineficiente, consideră Ion Manole, printre acestea formatul 1+1, grupurile tematice dar și Comisia Unificată de Control. Totodată este neclar rolul OSCE, care spune expertul trebuie fie mai activ, dar și mai eficient. În primul rând ei trebuie să monitorizeze situația, acesta fiind rolul de bază a misiunii în Republica Moldova. De asemenea, OSCE trebuie să informeze opinia publică și partenerii despre situația de facto din regiune pe care ei o monitorizează. Un alt pas ar fi dezbaterile televizate, publice între cele două maluri, astfel încât populația de pe

întreg teritoriul să aibă acces la această informație. Dacă despre evenimentele din stânga Nistrului se vorbește în presa centrală, iar persoane de acolo au acces și pot să își facă cunoscute opiniile pentru cetățenii de pe malul drept, atunci formatorii de opinie, experții și organizațiile de drepturile omului nu ajung în nici un fel la publicul din stânga Nistrului. Nu în ultimul rând, OSCE ar trebuie să intervină prompt și eficient de fiecare dată atunci când sunt anumite situații, cazuri sau incidente.

“Se acordă prea multă atenție aspectelor cu caracter politic și diplomatic și se trece prea ușor peste aspectele ce țin de încălcarea drepturile fundamentale ale omului în regiunea transnistreană și în special în momentul de față a celor din zona de securitate. Există o neîncredere a populației din stânga Nistrului față de eficiența negocierilor și a actorilor implicați în procesul de soluționare a problemei transnistrene. Vocea locuitorilor din regiunea transnistreană nu este auzită și nu se rezolvă de ani buni problemele lor. Contrar numeroaselor programe și măsuri de sporire a încrederii, efectul este invers”, a spus Ion Manole.

Recomandarea către autorități este să insiste mai mult pe aspecte ce țin de monitorizarea și respectarea drepturilor omului. Teritoriul Transnistriei nu este un teren privat și proprietatea privată a grupului de persoane care dețin controlul asupra lui, respectiv este de neînțeleasă situația în care în acest teritoriu deja de cca 30 ani să nu aibă acces presa, avocații, apărătorii drepturilor omului sau diplomații. Acolo locuiesc sute de mii de persoane, care au drepturi fundamentale.

“Dacă vom pierde încrederea populației, va fi mult mai greu să cunoaștem situația de fapt, iar oamenii neavând încredere nu se vor mai adresa autorităților. Astfel eforturile trebuie îndreptate spre populația de pe ambele maluri ale Nistrului și mai puțin spre administrația de acolo” a mai adăugat Ion Manole.

Directorul executiv Promo-LEX a subliniat importanța monitorizării drepturilor omului în regiunea transnistreană: „Dacă drepturile omului vor avea prioritate, vom avea și rezultate în dialog” a concluzionat acesta.